

Лариса ЧОРНОБАЙ

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

Олександра КОРЧИНСЬКА

здобувач вищої освіти ОС «бакалавр»,
спеціальність «Економіка»,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Проблема інтеграції України у світове господарство є актуальною, тому що розвиток відносин обов'язково призводить до інтеграційних процесів, а сприйняття України як надійного зовнішнього партнера об'єктивно потребує її входження у світове співробітництво на принципах рівноправності та взаємної вигоди. Розвиток цивілізації неминуче призводить до інтеграційних процесів між державами.

Найбільш поширеним проявом цих процесів стала глобалізація. Сучасне світове господарство є розгалуженою, складною мегаекономічною системою, цілісність якої забезпечується розвинутим міжнародним поділом і кооперацією праці, взаємодією сукупності інтенсивних міжнародних ринків, валютно-фінансовими та кредитними відносинами. Таким чином, нині жодна країна світу не може не визнавати важливість міжнародних економічних зв'язків, за допомогою яких національна економіка взаємодіє із господарствами інших країн світу. Міжнародні економічні відносини виступають рушієм виробництва як окремих країн, так і світового господарства у цілому, забезпечують раціональне використання матеріальних та людських ресурсів на всіх рівнях господарства [1].

Сьогодні Україна знаходиться на початковому етапі інтеграції національної економіки до світових структур, оскільки бере незначну участь в економічній діяльності інших країн, знаходиться поза межами міжнародних потоків капіталовкладень і міжнародних валютних відносин. Тому стратегічні орієнтири національного розвитку повинні враховувати реалії сучасного інтеграційного процесу, неможливість самоізоляції від масштабної та динамічної інтернаціоналізації. Для цього необхідно проаналізувати нинішню ситуацію в Україні,

її положення у світі, перспективи отримання іноземних інвестицій в економіку тощо. Особливо важливими в цьому контексті є економічні передумови інтеграції.

Вони формуються на основі економічного та інституційного забезпечення суверенітету, оцінці економічного потенціалу і напрямів структурної перебудови, розробленню та реалізації обґрунтованої програми переходу до ринкових відносин з пріоритетом роздержавлення і приватизації, соціального захисту населення, оцінці експортного потенціалу, виробленню експортно-імпоротної стратегії та адекватного механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності та багатьох інших економічних аспектів. На сьогодні ефективна інтеграція України до світового економічного простору є нагальним завданням розбудови державності та економіки, але для того, щоб цей процес дійсно приніс очікувані результати, необхідно усвідомити деякі особливості інтеграції України [2].

На сучасному етапі для розвитку міжнародних інтеграційних процесів та вироблення інтеграційних стратегій необхідна наявність ряду об'єктивних і суб'єктивних передумов, ступінь розвитку яких суттєво відрізняється в окремих регіонах світового господарства, а це, у свою чергу, впливає на їхній рівень та характер. Щодо Світової організації торгівлі, то приєднання до неї України було результатом концентрації величезних політичних зусиль і глибокого усвідомлення можливостей, які випливають з інтеграції у світову торговельну систему.

Вступ до СОТ є вкрай суттєвим фактором формування привабливого іміджу України на міжнародній арені, що насамперед впливає на становлення ділового середовища як для національних, так й іноземних компаній, а також на її економічний розвиток. Україна бере також участь у багатьох підрозділах ООН: МОП – Міжнародній організації праці; ВООЗ – Всесвітній організації охорони здоров'я; ФАО – продовольчій та сільськогосподарській організації; МАГАТЕ – міжнародній комісії з атомної енергетики тощо. Україна є активним учасником у роботі європейських політичних організацій: Раді Європи та Парламентській Асамблеї Ради Європи. Не один рік в Україні тривали дискусії щодо її цивілізаційного та інтеграційного вибору. Цю проблему наша країна, на відміну від інших постсоціалістичних держав, розв'язує по особливому. Наразі ситуація дещо прояснилася: вже підписано Угоду про асоціацію з ЄС, хоча дуже великий проміжок часу Україна вела переговори про співпрацю з Митним союзом.

Інтеграційний вибір будь-якої країни має щонайменше три аспекти: правовий, економічний, політичний. Для України, яка порівняно недавно здобула незалежність, ці три аспекти мають особливе значення. Правовий аспект – це збереження

суверенітету і державності. Економічний – розвиток країни і добробут народу [3]. Політичний аспект – це забезпечення цивілізаційного майбутнього українського суспільства.

Різні політичні сили в Україні та за її межами роблять свої акценти на тих чи інших аспектах інтеграційного процесу. Одні віддають пріоритет європейському вектору, інші – євразійському. Одні наголошують на економічних перевагах інтеграції, інші – на політичних. Одні недооцінюють правові аспекти, другі – політичні, треті – економічні.

Говорячи про інтеграційний досвід України, перше на що варто звернути увагу – європейський вибір України, який був зумовлений усвідомленням можливості інтеграції як фактору створення державної незалежності, безпеки, політичної стабільності і багатьох інших елементів політичного, економічного і соціального добробуту, з якими часто асоціюють ЄС. Пояснити зацікавленість в орієнтації України на членство в ЄС можна тим що, серед прихильників такого напрямку зовнішньої політики поширилась думка про те, що вступ України в Європейський союз надасть можливість насамперед підвищити політичний авторитет держави на міжнародній арені і перебувати в центрі подій світової політики. Ці тенденції пов'язані з недостатньою ефективністю державного керування, недієздатністю парламенту, нездатністю уряду вирішувати невідкладні питання поточної політики, не говорячи вже про відсутність 100 стратегічного планування розвитку країни.

Слід зауважити, що входження України у світову систему господарювання вимагає визначення пріоритетних напрямів реалізації національних інтересів, які пов'язані з перспективами всебічного розширення коопераційних, інтеграційних контактів з країнами.

На основі нашого дослідження можна зробити висновок, що для подальшої інтеграції у світовий економічний простір в Україні слід проводити внутрішні реформи, які сприятимуть покращенню її іміджу на міжнародній арені. Наша країна стане рівноправним членом міжнародних економічних відносин і посяде належне місце у глобальній економіці тільки за умови реалізації ряду заходів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності національних підприємств на світовому ринку. З огляду на це зовнішня та регіональна політика держави, а також стратегія зовнішньоекономічної діяльності українських суб'єктів господарювання мають бути спрямовані на посилення позицій України в системі міжнародного поділу праці; підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств та

розширення ринків збуту; покращення структури експорту; досягнення стійкого економічного зростання, а відтак підвищення добробуту населення.

Перелік джерел інформації:

1. Економічний словник. URL: <http://abc.informbureau.com/>.
2. Дяченко О.О., Пристайко О.П. Особливості входу України до системи світового господарства. *Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць*. 2017. Вип. 5. С. 10-14.
3. Віннік В.В. Участь України в європейських інтеграційних процесах: тенденції та перспективи. *Ефективна економіка*. URL: <http://www.economy.3.nauka.com.ua/?op=1&z=1164>.